

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Красимир Русев, ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“, гр. Велико
Търново, ПБФ, катедра „Църковни изкуства“,
по процедура за придобиване на ОНС „Доцент“,
в област на висше образование 8. Изкуства,
професионално направление 8.2. Изобразително изкуство

НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА

КАТЕДРА „РЕЗБА“

В конкурса за доцент, обявен в „Държавен вестник“ – Брой 101 от 29.11.24
г. се е явил единствен кандидат – д-р Рафаил Георгиев

1. Данни за кандидата:

Д-р Рафаил Георгиев

Образование:

2006 - 2010 Национална художествена академия, София / Скулптура ,
бакалавърска степен в курса на Акад. проф. Крум Дамянов

2011 - 2013 Академия за изящни изкуства , Рим, Biennio Specialistico (
магистърска степен) по " Scultura ambientale e LapisTiburtinus " (скулптура
в среда)

В курса на проф. Oriana Impei

2024 Доктор по Изкуствознание и изобразителни изкуства на НХА,
Национална художествена академия, София

Специализаци

2009 Специализация в Академията за изящни изкуства в Macerata, Италия
по програма за обмен на студенти „Еразмус“

Награди

2013 3-ти Международен Скулптурен Симпозиум във Bad Salzungen, Германия – Artistic Prize

2015 Biennale De Sologne, Симпозиум в дърво, Chaumont-sur-Tharonne, Франция – Jury Prize

2016 Biennale de Sculpture in Yerres, Франция – Jury Prize

2022 Международна награда за скулптура “Liu Kaiqu Award” в град Wuhu, Китай - Excellence Prize

2024 Награда за монументалната скулптура на изложбата Huangpu Riverside в град Шанхай, Китай - Excellence Prize

Международна награда за „Най-популярна скулптура“ на конкурса “Origin of Shanghai” China ·

Shanghai Chonggu Urban Original Theme Sculpture Competition

Международна награда за дизайн на градска скулптура в район DaDong в град Шънян, Китай – Finalist Prize

Творчески изяви

Скулпторът Рафаил Георгиев има впечатляващ брой участия в симпозиуми и изложби с реализация на монументални скулптури в постоянни експозиции в паркова среда и частни колекции в следните държави: Италия, България, Израел, Германия, Южна Корея, Франция, Чили, Канада, КНР, Тайван, Турция, Узбекистан, Нидерландия, Румъния, Коста Рика и Дания.

Заемани академични длъжности:

2020 – 2022 Преподавател по Каменоделство и Учебна практика по каменоделство в Професионална гимназия по селско стопанство Бузема в София

2021 – 2023 Хоноруван преподавател по Моделиране в УАСГ в катедра Рисуване и моделиране

2024 - Хоноруван преподавател по дисциплината Скулптура в екстериор в специалност Скулптура в НХА 2021 – 2023 Хоноруван преподавател по

дисциплините Компютърна графика и Аудиовизуални средства на студентите от I ви и III курс в специалност Скулптура в НХА

2025 - Хоноруван преподавател по дисциплината 3D Моделиране в специалност Скулптура в НХА

II. Данни за представения от кандидата хабилитационен труд:

Хабилитационен труд: ФОРМООБРАЗУВАНЕТО В МОНУМЕНТАЛНАТА СКУЛПТУРА - МЕЖДУ АНАЛОГОВИТЕ И ДИГИТАЛНИТЕ РЕАЛИИ В ПРОЦЕСА НА СЪЗДАВАНЕ

Мястото на публичната монументална скулптура отдавна е част от градоустройствената стратегия на всеки развит град и мегаполис в скоростно развиващия се съвременен глобален свят. Дигиталното проектиране и изграждане е част от инструментариума на архитектурните интердисциплинарни колективи и художника, като тяхната дейност е екипна. В много случаи самите архитектурни ансамбли се третират като скулптурни обекти. Типични примери за авторски подход за създаване е на архитектурен обем са Заха Хадид, Франк Гери, Рем, Колхас, Ханс Кнокх и др. Цялостно планиране и ролята и намесата на художника в този процес е изключително важна. В световната практика познаваме редица примери за целенасочено включване на скулптурни обем в урбанистична среда. Световни имена като Аниш Капор, Тони Краг, Джеф Кунс, Франк Стела, Александър Калдер и др. органично се вписват различни архитектурни ансамбли в целия свят. А случаи, като парижкият квартал Дефанс е типичният пример за целенасочен и планиран процес на синтез между скулптура и архитектура. В този смисъл осезателно се наблюдава използването на дигитални 3D инструменти. Този подход става особено актуален и в създаването на съвременната публична скулптура в нейния най-важен идеен етап - формообразуване на прототипиране. Самият процес на дигитализиране на скулптурния обем дава необятни възможности за неговото ситуационно възприятие в реална среда.

Скулптурното творчество на Рафаил Георгиев, представено в този хабилитационен труд носи характеристиките на този вид третиране на материята. Тази артистична практика за съжаление е доста непопулярна в България и случаите на използването на този инструментариум са спорадични. Художествените творби, представени в хабилитационния труд на Рафаил Георгиев, обхващат две десетилетие на активна творческа дейност, която съвпада с втората декада на 21 век, в която Рафаил

Георгиев се утвърди със свое значимо място в развитието на съвременното изкуство на България.

Той е един от изявените български автори със специфичен индивидуален творчески почерк. Неговото мащабно творчество е тясно свързано с симпозиумната практика, изключителна популярна в световен мащаб. Това е видимо във представения визуален материал, съпътстващ теоретичната част.

В настоящия хабилизационен труд са представени две концептуални линии: „Кубове и обеми“, създадена в периода 2019 - 2024 г.; и „Формации“, създадена в периода 2016 – 2024 г. - общо 12 монументални скулптурни творби.

Характеристиките на тези серии от монументални скулптури илюстрира професионализма в проектирането и реализирането на обемите, базиран на принципите на аналоговото класическо скулптиране и моделиране, какъвто е личният емпиричен опит като художник и изследовател в посочения период.

Концептуалната линия „Формации“ включва в себе си шест творби: „Разтваряне - напрежение“ (Чили, 2016), „Разтваряне – навън“ (Германия, 2016), „Формации“ (Китай, 2022), „Формации“ (Израел, 2023), „Нива на паметта“ (Узбекистан, 2024), „Трасформация_том 1“ (Китай, 2025), които са реализирани в следните материали: камък, дърво, неръждаема стомана и бронз.

Концептуално циклите „Формации“ и „Кубове и обеми“ са генетичен резултат от синтеза между аналогово и дигитално моделиране на скулптура. През периода 2016 – 2024 година развива няколко модела на дигитално формообразуване на скулптурни концепции за монументална и кавалетна скулптура. По този начин материята, която е основен фактор при моделирането в традиционната аналогова скулптура, престава да бъде такъв. А това създава нови възможности пред скулптора.

Индивидуални творчески изяви са свързани с развитието на оригинален синтетичен подход, който експериментира с широк спектър от концептуални форми и изразни средства в полето на съвременната скулптура. Всяка една от споменатите реализации може да се определи като „реторична скулптурна инсталация“ с висок полемичен заряд. Творбите са конструирани като широкоформатни въпроси, които дебатира възможни културни хибридизации и трансгресии между публичното урбанистично пространство и личното изживяване.

В този смисъл скулптурните обекти на Рафаил Георгиев са силни минималистични жестове, които винаги предизвикват дълбоко интелектуално напрежение.

Хабилитационният труд представлява теоретичен авторски текст, който може да бъде разглеждан както като концептуална програма, която обединява основни въпроси, подходи и идеи, присъстващи в творчеството на Рафаил Георгиев, така и като завършена доктрина – една своеобразна стратегическа система от теоретични възгледи за изкуството и скулптурата (изключително многообразна и комплексна), която е мащабно разгърната и впечатляващо защитена от включените в хабилитационния труд художествени произведения.

В творческата биография на художника е редно и коректно да бъдат отбелязани и серия от скулптурни портрети, моделирани в дигитална среда. Въпреки използването на съвременните технологии те носят, своя академичен характер и показват една завидна пластична култура, показващо персоналното уважение към натурата, нужно като качество за обявената преподавателска длъжност.

Кандидатът има отношение и към теоретични разработки, свързани с разглежданата материя, публикувани и представени в биографичните данни.

.IV. Научни приноси:

Ще си позволя да обобщя научните приноси на материалите, представени от кандидата, като ги коментирам групирани в две основни посоки:

1. Искам да изтъкна изключително многоплановата и задълбочено развивана през годините от Рафаил Георгиев линия на обвързване на съвременната скулптура с културни и информационни стратегии от регистъра на, градската субкултура, екстериорният дизайн, постконцептуалната вещественост, и постминимализма. Всичко това изгражда една оригинална, труднопроследима творческа позиция с автентичен и респектиращ авторефлексивен заряд, следващ тенденциите в световната практика.

2. Експериментирането с различни материали с базовото използване на 3D моделирането, които изискват различен подход на третиране позволяват да създава скулптурна материя или по-скоро „скулптурен механизъм“, който задвижва особена перцептивна наситеност, която сякаш е резултат от ускорените възприятия на свръхрезониращ скулпторен субект – сложен, неуловим и труден за идентифициране, пропит от цялата граничност на късната глобална модерност. Тази посока се определя от реализираните мащабни творби ситуирани в урбанистичното пространство, които убедително чертаят траекторията на художник с изключително оригинална визия за пресичането на множество културни кодове и множество темпоралности в развитието на съвременния художествен език.

4. Оценка на представените по конкурса материали:

Представените по конкурса материали напълно отговарят на изискванията на ЗРАСРБ.

Творческата биография на Рафаил Георгиев съдържа голям брой участия в престижни национални и чуждестранни художествени форуми.

Смятам, че в предложените материали доказват една натрупана рутина, както в изследването на обемните форми, така и в синтеза с интериорното и екстериорното пространство. Тези индивидуални културни натрупвания са в синхрон с академичната програма по скулптура, заложена в НХА, и в частност специалност „Резба“. Тези теоретични и практични знания, са изключително ценни в надграждането на класическата програма по Скулптура и кореспондират с новите реалности на нашето време.

Предложеният в конкурса хабилитационен труд „Формообразуването в монументалната скулптура - между аналоговите и дигиталните реалности в процеса на създаване.“ се явява идеален пример за успешен резултат от продължителен и много сериозен творчески труд в една изключително специфична и новаторска област, свързана с успешната конвергенция на обемно пространствения медиум съчетани с успешното прилагане на новите технологии.

5. Заключение:

Представените от Рафаил Георгиев материали по обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“, са базирани върху забележителни познания и практически умения в областта на теорията и практиката на изобразителното изкуство.

В своето творческо развитие Рафаил Георгиев е постигнал оригинален и респектиращ със своята концептуална убедителност и естетически характеристики резултат.

В заключение смятам, че представените за рецензиране материали по конкурса отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „Доцент“ от д-р Рафаил Георгиев

Велико Търново

15.09. 2025 г.

/проф. Красимир Русев